Kir Bulâciov

VIACIK, LASĂ LUCRURILE-N PACE!

(volumul de povestiri ȘALMUGRA)

1

Maică-sa-venise să-l conducă la aeroport şi până una alta era cuminte. Viacik se temea nu de lacrimi, nu de obişnuitele întrebări grijulii, ci de instrucţiunile pe care ea nu i le dăduse acasă, aşa că putea să i le dea aici, în mijlocul grupului de turişti, care deocamdată se studiau discret, alegându-şi parteneri sau prieteni pentru călătoria aceea în Anglia.

Maică-sa purta în mână, făcută sul, o revistă cu denumire latină: ţinea întotdeauna să dea impresia că e o femeie cultă, modernă şi inteligentă. Dar, cum toate astea îi erau scrise în frunte, revista era de prisos.

Viaceslav urmări privirea mamei sale. Ascuţişul ei se îndrepta asupra femeilor, mai cu seamă asupra unei şatene mlădii, pe care o străpungea cu insistenţă.

— Mă tot gândesc, spuse mama lui Viacik, la uşurinţa cu care leagă relaţii intime tineretul de astăzi. Pe litoralul sudic al Crimeii, am avut ocazia să văd fete, aparent cât se poate de la locul lor, căzând pradă unui soi de perdiţie de vacanţă. Pe mine e greu să mă învinuieşti de fariseism, dar…

Şatena purta o pieptănătură cu cărare, şi-i amintea lui Viacik domnişoarele pictate în acuarele de pe vremea lui Puşkin. Vocabula „perdiţie” nu i se potrivea defel.

— Mă asculţi? îl întrebă maică-sa. N-ai uitat cheia? S-ar putea să fiu la conferinţă când te întorci.

Fraza fusese pronunţată prea tare, ostentativ, pentru auditoriu. Dar auditoriul nu-i dădu nicio atenţie.

2

Liuda lucra la o bibliotecă, era mai tânără ca Viacik cu treisprezece ani şi, la începutul acelei călătorii peste graniţă, o tulburau timidele semne de atenţie ale economistului principal. De fapt, poate că nu acele semne, ci ironia cu care-i tratau cei din jur.

Din cauza pomenitei tulburări, Liuda se purtă cu Viacik înţepat

şi oficial, până într-o bună zi, când, în autobuz, veni vorba despre o carte a lui Márquez şi, în cursul disputei care se iscă, Viacik o susţinu pe fată ca un adevărat aliat. Drept care ea îi descoperi pe dată două calităţi care, din punctul ei de vedere, ocupau treptele cele mai înalte pe scara valorilor morale: era bun şi era cult. Așa că încetă să se mai ferească de compania lui.

Iar pe Viacik îl cuprinse o limbuţie cu totul neobişnuită. Voia ca Liuda să afle totul despre el, începând cu cea mai fragedă copilărie. Nu-şi dădu seama decât mai târziu că toate astea se întâmplau pentru că ea era un interlocutor ideal, oare-l asculta cu vădit interes şi o nedezminţită bunăvoinţă.

Şi nimic nu prevestea (cel puţin aşa i se părea Liudei) nicio schimbare în aceste raporturi echilibrate.

Într-o seară, poposiră pe malul Tamisei. Din spate îi priveau chiorâş, cu chipuri triste, nişte locuitori din Calais, purtând cheia oraşului, una pentru toţi – grup statuar dăltuit de marele sculptor Rodin. Tamisa era îngustă, de fapt nici nu se aşteptau să fie altfel, iar pe celălalt mal se înşiruiau clădirile dintr-o vedere pe care Viacik o cumpărase încă la aeroport.

— Nu sunteţi căsătorită? întrebă Viacik surprins de propria-i întrebare.

— M-am răzgândit, răspunse Liuda. E un om bun însă avem preocupări cu totul diferite.

Viacik se gândi cu tristeţe că Liuda e încă foarte tânără şi de aceea judeca atât de categoric. Odată cu vârsta, viaţa se complică.

— Poate că n-ar fi trebuit să-mi pui această întrebare, spuse Liuda.

— De ce?

— E un amestec în viaţa mea personală. Liuda zâmbi deodată şi adăugă: ia te uită ce vaporaş caraghios! Să juri că-i de la început de secol. Eu nu te-am întrebat dacă eşti căsătorit.

— Nu-i niciun secret, spuse Viacik, admirându-i profilul sever. Nu sunt. M-am obişnuit să stau cu maică-mea.

Liuda se întoarse spre el şi sprâncenele ei subţiri, înalte, se ridicară a mirare.

— Ştii, mama nici nu-şi poate imagina o altă viaţă. S-a despărţit de taică-meu de mult, eu sunt singurul ei fiu, singurul om apropiat.

— Şi mai departe? întrebarea îi scăpă Liudei fără voia ei. Nu voia să-l supună pe Viacik unui interogatoriu.

— Mai departe? Viacik strânse din umeri. Nu ştiu.

— Ştii ce cred eu? spuse Liuda după un răstimp de tăcere. Cred că n-ai iubit niciodată din toată inima. Când acest lucru se va întâmpla, mama dumitale va trebui să se resemneze.

— Mă îndoiesc, spuse Viacik. Maică-mea nu s-a resemnat niciodată.

În ultima noapte petrecută la Londra. Viacik se apucă să scrie versuri. Ca să nu-l trezească pe Zavadovski, colegul lui de cameră, se retrase în baie, unde prinse a căuta rime, şezând pe marginea emailată a căzii, cu spatele lipit de ţeava fierbinte. Ca un făcut.

Zavadovski se trezi în plină noapte şi, somnoros, năvăli în baie. Pijamaua lui Viacik era descheiată, lăsând să se vadă o burticică aidoma unei pernuţe, care urca neted spre umerii rotunzi. Viacik reacţionă cu oarecare întârziere. Degetele lui groase acoperiră blocnotesul precum aripile unui piţigoi ce-şi apără puişorii de erete.

În pofida tuturor jurămintelor şi promisiunilor, Zavadovski nu se putu abţine şi, chiar a doua zi, împărtăşi descoperirea sa şi celorlalţi. La masă, Maia Petrovna, o femeie în etate, care n-o agrea pe Liuda, îl rugă pe Viacik să-i recite versurile. Viacik se ridică de la masă, renunţând la desert, iar Liuda, pricepând despre ce era vorba, începu să plângă încet şi plecă la rândul ei. Zavadovski era departe de a fi bucuros că iscase toată această tevatură. Liuda îl găsi pe Viacik în barul hotelului, unde bietul om îşi cheltuise jumătate din bani pe trei păhărele de whisky.

După această întâmplare Liuda îşi modifică atitudinea faţă de Viacik. Nu atât din pricina încercărilor poetice ale economistului principal, cu toate că acestea o încântau, cât pentru că Viacik suferise şi fusese umilit datorită sentimentelor lui pentru ea.

Viacik o suspecta pe Liuda că manifesta faţă de el milă, or maică-sa îl învăţase să respingă întotdeauna şi pretutindeni acest simţământ, ca pe o ruşine. Cum însă în ultima săptămână de excursie

grupul aranjă lucrurile în aşa fel încât întotdeauna ei nimereau ca din întâmplare alături, în autobuz sau la masă, Viacik se lăsă aproape fără împotrivire pradă unei vertiginoase şi dulci avalanşe.

3

Se plimbau seara prin Liverpool, un oraş nepotrivit pentru plimbări romantice, mohorât şi acaparat de propriile lui probleme, şi, pentru că ceilalţi oameni nu-i băgau în seamă, Viacik şi Liuda trăiau o comuniune sufletească rar întâlnită chiar şi la oamenii care se cunosc îndeaproape de multă vreme.

Şi, brusc, Viacik sesiză apropierea simţământului aceluia.

Nu era încredinţat că-l recunoscuse într-adevăr, deoarece în clipa aceea înăuntrul lui coabitau atâtea sentimente diferite, încât îi tremurau până şi degetele. Simptomele însă coincideau. Aceeaşi stare euforică, de fericită deconectare, şi dulcea presimţire că peste un minut, peste o oră, peste o zi se va simţi la fel de bine; Sau şi mai bine.

— Aş putea… Acum aş putea să fac un anumit lucru, spuse Viacik solemn.

Liuda nu-i răspunse. Se opri însă pe neaşteptate. Stăfeau lângă o vitrină, dinlăuntrul căreia se apleca spre ei o fetişcană cam anemică, drapată într-o blană de nurcă, admirându-şi degetele graţioase, de ipsos, vopsite cu artă. Deasupra străzii cerul era verde şi lui Viacik i se păru deodată că se aflau în adâncul unei ape, iar Liuda era o rusalcă tristă şi fragilă.

— Ştiu, spuse Liuda, te înţeleg.

— Nu, nu e asta. Viacik ar fi dorit foarte mult ca Liuda să-l înţeleagă corect. Nu vorbesc în genere, mă refer la un anumit simţământ. Maică-mea chiar a vrut să mă ducă la un psihiatru.

Sprâncenele Liudei se ridicară. Viacik se fâstâci deodată şi întrebă:

— Ţi-ai dori o blană ca asta?

— Nu, spuse Liuda, care tot îl mai privea ţintă. În pupilele ei se reflectau luminile reclamelor. Îi atinse mâna şi Viacik înmărmuri, temându-se să nu-i sperie degetele.

— Ştii, spuse el foarte încet, asta. mi se întâmplă când trec printr-o stare de exaltare. Viacik îşi scoase, cu mâna liberă, ochelarii,

și-i vârî în buzunarul de la piept. Liuda își retrase mâna.

— De ce ţi-ai scos ochelarii? întrebă ea.

— Ochelarii? Ah, da. Ochelarii își reluară numaidecât locul. Dar de ce mă-ntrebi?

— Aveai aerul că vrei să mă săruţi.

— Oh, nu, în niciun caz! se grăbi Viacik să nege.

— Așa mă gândeam și eu, spuse cu severitate Liuda.

Ceva căzu în uitare. Ceva se pierdu în aceste clipe. Și nu numai în sufletul lui. ci și în al Liudei. Ea spuse:

— E târziu. E timpul să ne întoarcem la hotel. Mergem?

Viacik ar fi trebuit să spună „nu”, căci în glasul ei nu era nici siguranţă, nici dorinţă de întoarcere.

El însă dădu ascultător din cap și porniră spre hotel.

— De ce mi-ai pomenit de psihiatru? îl întrebă Liuda pe neașteptate, după vreo cinci minute.

Și pe Viacik, care era încredinţat că Liuda era supărată pe el pentru că fusese gata-gata s-o sărute în plină stradă, lângă vitrina aceea, întrebarea îl bucură.

— Mama dorește nespus de mult să fiu un tip respectabil, spuse Viacik. Și, când a aflat că pot să fac așa ceva cu lucrurile, s-a speriat. Găsea că e anormal.

4

Atunci, cu vreo doi ani în urmă, tocmai luase ultimul examen de doctorand și era o vreme grozav de frumoasă. O asemenea coincidenţă e uneori de ajuns ca să te simţi fericit. Viacik mergea spre casă, stăpânit de gândul că e atotputernic. „Cred c-aş putea zbura”, își spuse el cotind pe o ulicioară. Și chiar ridică mâinile, ca pentru a trece la fapte, dar ele tăiară aerul și căzură îndărăt spre șolduri. Nu, de zburat nu putea să zboare. Și atunci zări, aruncată cam la trei pași în faţa lui, pe trotuar, o cutie de chibrituri. Se opri, deoarece această nouă putere a lui era, într-un fel sau altul, legată de cutia aceea de chibrituri. Cutia avea o etichetă albă pe care scria cu litere roșii „Gigant”. Ea trebuia îndepărtată de pe trotuar, înţelese Viacik, dar nu apropiindu-te de ea și aplecându-te s-o ridici. Era prea simplu. Atunci porunci cutiei cu privirea să se dea la o parte din drum. Cutia nu vru să-l asculte. Fu

nevoit să se concentreze şi să-şi scoată ochelarii, care-l incomodau. Lupta cu acea cutiuţă continuă vreo două minute şi trecătorii priveau cu mirare bărbatul înalt, adus de spate, care stătea pe trotuar cu privirea fixată într-un punct dinaintea lui, făcând mişcări involuntare cu corpul. Cutia era gata să se supună, însă chiar în clipa aceea un băiat ce tocmai trecea îi dădu un şut şi ea zbură în aer. Viacik o urmări şi deodată îşi dădu seama că, lipsită de sprijin, ea era în puterea lui. O preluă din văzduh cu privirea şi-o obligă, schimbându-i direcţia de zbor, să aterizeze în pubela aflată lângă peretele clădirii.

— Uite-aşa! spuse el spre băiatul acela, care însă nu-l auzi.

— Mamă, declară Viacik odată ajuns acasă, am descoperit că am o însuşire rară.

— Ce-ai făcut la examen? îl întrebă maică-sa. Am sunat de două ori la institut, dar la catedră nu răspunde nimeni. Cei de acolo îşi tratează obligaţiile cu o uşurinţă surprinzătoare.

— Nicio problemă cu examenul, mamă, totul e bine. Dar, spune-mi, ce crezi despre dirijarea lucrurilor de la distanţă?

Maică-sa îl sărută pe frunte, gest pentru care el nu trebui să se aplece: erau de aceeaşi statură.

— Esenţa specialităţii tale – economia, proclamă ea, pornind spre bucătărie ca să-i încălzească mâncarea, constă tocmai în a şti să dirijezi lucrurile de la distanţă. Puterea asupra forţelor de producţie ale societăţii…

— Eu pot să deplasez obiectele prin forţa gândului, spuse Viacik. Vrei să-ţi arăt?

Nu-l părăsise încă emoţia legată de revelaţia acelei fericite însuşiri, o emoţie care-i strângea inima, cerând trecerea imediată la acţiune.

— Eşti emoţionat? îl întrebă maică-sa. E de înţeles, doar ai consumat energie nervoasă nu glumă!

— Adineaori, pe stradă, am văzut o cutie de chibrituri, urmă Viacik. La vreo trei metri înaintea mea. Şi i-am modificat direcţia de zbor.

— Viacik! spuse maică-sa. Unde-i sticluţa cu elenium?

— Mamă!

— Ştii cât mă nelinişteşte starea ta psihică. Tocmai nişte mutaţii psihice stau la originea rupturii dintre mine şi tatăl tău.

Viacik oftă. După câte ştia el, taică-său era, din punct de vedere psihic, în regulă. Avea altă familie, doi copii, îi trimitea felicitări de sărbători şi cadouri la ziua de naştere. Starea de beatitudine ce-l cuprinsese se evapora treptat. Maică-sa căuta febril sticluţa cu elenium. Viacik încercă să ridice cutia de chibrituri de pe plită. Aceasta trasări, se clinti, dar refuză să se ridice.

— Telecinetica e condamnată de ştiinţă, spuse maică-sa, sfâşiind învelitoarea de celofan a flaconului. Ia tableta asta; sper să te simţi mai bine. Altfel voi fi silită să te duc la un psihiatru.

Viacik înghiţi, bineînţeles, tableta.

5

— Dar acum ai putea mişca ceva? îl întrebă Liuda. Se întorceau la hotel.

— Nu ştiu, spuse Viacik. Pentru asta trebuie să fiu într-o dispoziţie specială.

— Şi acum nu eşti?

— Am fost acolo, lângă magazinul acela.

— Şi ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Dar ceva s-a întâmplat.

— Da, fu de acord Liuda. S-a întâmplat ceva.

În zilele următoare nu mai izbutiră să rămână numai ei doi şi neliniştea aceea dulce şi totodată chinuitoare pe care Viacik o simţea în piept la vederea Liudei nu-şi mai găsea alinare. Înainte de plecare, colegii din Anglia dădură în cinstea grupului un dineu. Maria Petrovna ţinu un discurs de mulţumire de vreo douăzeci de minute.

— Mâine, spuse Viacik, o să fim la Moscova.

— Da, spuse Liuda. Mă bucur că te-am cunoscut.

— Acolo, acasă, o să ne întâlnim? întrebă Viacik.

— Pentru ce? La ce bun?

— Cum adică, pentru ce? Dar Viacik nu izbuti să definească motivul pentru care ar fi trebuit să se întâlnească.

În odaia aceea de hotel londonez noaptea fu tristă. Viacik rămase acolo, singur, departe de tovarăşii lui de călătorie care

hoinăreau prin oraş. Rămase singur, meditând. Uite, îşi spunea el, cum se poate încheia o viaţă la treizeci şi cinci de ani. Dinamica şi durata ei depind de cauze aleatorii, care se circumscriu modelului general al eşecului.

6

A doua zi dimineaţă, Viacik şi Zavadovski erau gata-gata să întârzie la autobuz şi trebuiră să-şi strângă lucrurile în mare grabă.

Viacik simţea în craniu şi în piept un hău imens, în care fiece sunet trezea ecouri prelungi şi lugubre.

Întregul grup îi aştepta în autobuz şi femeile îi întâmpinară cu reproşuri.

Locul de lângă Liuda era liber, Viacik însă nu se aşeză acolo, ci se aciui undeva lângă şofer. Se străduia să-şi aducă aminte cum sună în latină expresia „Aşa trece gloria lumii!”, şi nu izbutea.

Înstrăinata însingurare a lui Viacik fu curmată în sala de aşteptare a aeroportului, unde Liuda se apropie de el şi-i spuse:

— Îmi pare rău că s-a întâmplat aşa. Te rog să mă ierţi.

Liuda abia îi ajungea până la umăr şi glasul i se frângea.

— Toată noaptea am bocit, spuse ea. În general, sunt o plângăcioasă.

— N-am ştiut, spuse Viacik încet.

— Poftim numărul meu de telefon de la serviciu, spuse ea. Dacă-l vrei.

— Desigur, spuse Viacik. De îndată ce fac fotografiile, îţi telefonez neapărat.

Pasagerii fură invitaţi la avion.

Se aşezară alături.

— Acum mi-e mult mai bine. spuse Liuda, când avionul rulă pe pista de decolare.

— Nu-ţi dai seama… spuse Viacik. Tu nu-ţi dai seama, dar acum eu pot face orice pentru tine.

Acest sentiment îi urcă în gâtlej, Viacik îşi dădu capul pe spate ca să nu se înece cu el.

Puterea lui asupra obiectelor, asupra întregii lumi, era atât de mare. Încât ar fi putut nărui în Tamisa catedrala Westminster sau

întoarce cursul Nilului Dar, ca un făcut nu avea la îndemână niciun obiect pe care l-ar fi putut manevra fără să se teamă că supără sau incomodează pe cineva.

Avionul înmărmuri aşteptând semnalul de decolare, Motoarele vuiau surd, acumulând forţă pentru start. Viacik îşi imagină fuselajul argintiu ăl aeronavei, terminat cu aripioara stabilizatorului. Apucă încet, cu grijă, stabilizatorul și, ridicând puţin avionul. Începu să-l rotească în jurul axei sale.

Cineva din interiorul avionului scoase un strigăt de spaimă.

Liuda îl privi pe Viacik. Obrajii lui moi, cărnoşi, păreau gata să plesnească sub apăsarea maxilarelor. Încordarea ce-l stăpânea era atât de mare, încât fata simţi că inima îi îngheaţă.

— Viacik, şopti ea, punându-i mâna pe genunchi. Viacik, lasă, nu-i nevoie, te cred.

Dar Viacik întoarse totuşi avionul cu trei sute şaizeci de grade, îl aşeză la loc şi abia apoi deschise ochii şi zâmbi, acoperind cu palma mâna subţirică a Liudei.

Decolarea fu amânată ca să se lămurească ce se întâmplase cu aeronava. Liuda se prefăcea supărată pe Viacik, deşi în realitate era măgulită că de dragul ei se comisese o asemenea neobrăzată şotie.

— Dar în aer, te implor, fii cuminte! spuse Liuda.

— În aer, dimpotrivă, n-am să-l las să cadă! spuse Viacik foarte convins. Cu mine se poate zbura şi fără motor…

— Mulţumesc, şopti Liuda.

Cât dură zborul până la Moscova, Viacik fu într-adevăr cuminte. Îşi îngădui doar mici ştrengării. Când stewardesa le aduse limonadă, obligă paharul să se ridice de pe tavă şi să coboare în palma Liudei. Din fericire, stewardesa, prea ocupată, nu băgă de seamă acest lucru.

— Viacik! spuse Liuda. Doar mi-ai promis!

7

Maică-sa nu-l aşteptă pe Şeremetievo. Era, pesemne, într-adevăr, la vreo conferinţă şi suferea cu nobleţe, sfâșiată între dragoste şi datorie, dar punând datoria o idee mai presus decât dragostea. Nici pe Liuda n-o întâmpină nimeni şi Viacik, profund recunoscător conferinţei aceleia, o conduse până acasă, prelungind

astfel clipele tăcutei lor fericiri.

Maică-sa nu era nici acasă. Găsi doar un bilet, în care se specifica ce este de mâncare la felul întâi, la felul doi şi de unde să ia compotul. Tot acolo era exprimată speranţa că zborul decursese normal şi călătoria în Marea Britanie fusese profitabilă din punctul de vedere al cunoştinţelor. Viacik zâmbi citind biletul acela: maică-sa putea fi atât de înduioșătoare! Aşeză pe masă mapa englezească, din piele galbenă, darul pentru maică-sa şi singurul lucru pe care-l cumpărase şi porni spre bucătărie. Deodată realiză că, folosindu-şi neobișnuitele însușiri, poate revoluţiona searbădul proces al gătitului.

Aduse fotoliul din cameră în coridorul ce da spre bucătărie, îl aşeză în faţa uşii şi *se* instală comod într-însul. Păcat că Liuda nu era de faţă. ea ar fi apreciat cum se cuvine ceea ce intenţiona să întreprindă. Avea simțul umorului, care-i lipsea atât de mult mamei lui. În schimb, maică-sa avea o mulţime de alte calităţi.

Viacik se concentră şi, fără a se clinti din fotoliu, obligă uşa frigiderului să se deschidă. Pe raftul al doilea trebuia să fie oala cu supă. S-o punem pe aragaz. Dar mai întâi trebuie aprins aragazul. O operaţie complicată care ceru multă îndemânare. În primul rând, chibriturile se răsturnară din cutia deschisă de la distanţă. Viacik nu stătu să le mai adune de pe jos, alese un băţ, cel mai frumos, şi-l obligă să se frece de vreo douăzeci de ori de cutie, până când, în sfârșit se aprinse. Acest lucru îl costă atâta energie, încât obosi şi, ca să-şi recapete forţele, invocă în memorie chipul Liudei. Înviorat astfel, aprinse un alt băţ de chibrit, dar descoperi că uitase să răsucească butonul de la aragaz. La următoarea încercare, deschise întâi robinetul, dar până când reuşi să aprindă chibritul, bucătăria se umplu de gaze şi în loc să pună supa pe foc, fu nevoit să deschidă oberlichtul.

Acum gazul ardea, frigiderul era deschis, dar cratiţele nu se zăreau din punctul de unde dirija Viacik. Obligă toate obiectele de pe al doilea raft al frigiderului să se deplaseze uşor spre uşă, dar înainte să apară oala aceea albă, pe duşumea căzură borcanul cu smântână, doi castraveţi şi, ce era mai trist, o sticlă cu ulei fără dop.

Strângându-şi picioarele sub el ca să evite amestecul de smântână şi ulei ce se prelingea ameninţător spre ghetele sale, Viacik

puse supa pe plită. Dar maică-sa îi indicase să pună în supă fidea. Unde-o fi fideaua? De obicei era în dulăpiorul de deasupra aragazului. Deschise dulăpiorul cu uşurinţă. Iată şi pachetul alb. Manevrându-l cu îndemânare, Viacik îl obligă să se aplece în zbor şi să-şi răstoarne conţinutul în oală. Din nefericire, abia atunci băgă de seamă că scosese din dulăpior sarea şi nu fideaua. Fu nevoit să pună pachetul la loc. În jurul oalei, aragazul părea acoperit de o brumă argintie, iar firele de sare căzute în foc făceau să scapere scântei albăstrui.

După ce stătu o clipă pe gânduri, întrebându-se dacă merită să mai pună fidea în supa oricum prea sărată, Viacik hotărî totuşi să ducă treaba la bun sfârşit, extrase din dulăpior pachetul cu fidea, dar când vru s-o răstoarne în supă avu o mică ezitare şi fideaua căzu toată pe jos.

Acest accident nu-l indispuse deloc pe Viacik. Putea să-şi prăjească nişte chiftele. Puse în mişcare oala cu supă, ca să elibereze ochiul. Oala fu gata să cadă, dar, cu un efort disperat, Viacik izbuti să mai reţină în ea un rest de supă şi o puse în chiuvetă. Şuvoiul de ulei, smântână, fidea şi supă pătrunsese deja sub fotoliu şi se întindea acum, ca o limbă prelungă, pe coridor.

Viacik se înveseli. Determină farfuria cu chiftele să iasă din frigider, o puse pe duşumea şi începu să arunce de acolo chiftelele în tigaie. Nu toate lansările îi reuşiră. O chiftea, de exemplu, nimeri în perete şi rămase lipită acolo. Două căzură în spatele aragazului. Celelalte trei însă căzură unde trebuie şi Viacik prinse să caute în frigider untul, ca să nu se ardă chiftelele.

— Viacik, spuse maică-sa. Stătea deja de vreo cinci minute în spatele lui, dar Viacik, în patima lui demiurgică, n-o observase. Viacik, lasă lucrurile-n pace!

— Mamă! se bucură Viacik. Ai văzut?

— Din nefericire, spuse maică-sa. Intră în bucătărie, străduindu-se să nu calce în băltoacă, şi primul lucru pe care-l făcu fu să răzuiască de pe faianţă chifteaua aceea. Încetează imediat!

— Vax, mamă, spuse Viacik. În cinci minute facem curat. Dar sper că acum nu mai conteşti…

— Ce anume?

— Existenţa telecineticii.

— Ba da, dragul meu, continui să o contest, spuse maică-sa. Apropo, mulţumesc pentru mapă. Mă bucur că uneori te-ai gândit şi la mine.

— De ce uneori? Viacik scoase fotoliul din bucătărie şi aduse cârpa de şters pe jos.

— În treacăt fie spus, urmă maică-sa, faci o greşeală.

— Despre ce e vorba, mamă?

— Am vorbit la telefon cu Maria Petrovna.

— Deja?…

Bucătăria oferea spectacolul jalnic al unui prodigios huliganism infantil. Viacik remarcă acest lucru cu o oarecare mirare, de parcă n-ar fi avut niciun amestec în toată această afacere.

— Îmi repugnă cinismul cu care această tânără a încercat să-ţi sucească minţile.

— Mamă, încetează, pentru Dumnezeu! Nu mai am zece ani…

— Nu mai ai zece ani! repetă maică-sa cu asprime în glas, arătând spre bucătărie. Domnul nu mai are zece ani…

— Bine, dar nu vezi că am făcut toate astea de la distanţă? Fără a mă clinti din loc?

— Orice cucerire a minţii omeneşti, spuse maică-sa, are sens doar dacă aduce foloase întregii umanităţi. A izbutit, bag seamă, să-ţi sucească într-adevăr căpşorul oricum încă atât de firav…

— Dar ai văzut…

— Sper că n-ai să mai faci niciodată aşa ceva!

Viacik dădu din mână a lehamite şi ieşi din bucătărie. Se gândi cu tristeţe că toate discuţiile lui cu maică-sa se încheiau prin acest gest tipic, prin această tipică retragere.

Întors în camera de zi, privi cu aversiune ţâfnoasa mapă ce se lăfăia pe masă, îi porunci să-şi ia valea, dar mapa nu-l ascultă.

Viacik se ghemui în faţa geamantanului şi scoase din el un pumn de casete foto. Îi promisese Liudei!

— Mamă, strigă el. Mă duc să dau filmele la developat.

— De ce atâta grabă?

— Am tras în Anglia opt filme.

— Monumente de arhitectură?

— De toate. Şi monumente şi oameni…

— Asta mai lipsea! Chiar în ziua întoarcerii de peste graniţă! N-ai să pleci nicăieri!

Maică-sa îi încurajase întotdeauna pasiunea pentru fotografie. Acum însă avea toate motivele să creadă că nu-l preocupau monumentele istorice din Londra, ci fizionomia acelei persoane. Or, această atracţie trebuia curmată!

— Am plecat, spuse Viacik. Şi buna dispoziţie îi reveni imediat. Într-o răzmeriţă cel mai greu e începutul

Maică-sa nu răspunse şi tăcerea ei era mai grăitoare decât un întreg monolog debordând de mânie.

Pe scară, în întâmpinarea lui Viacik urca o vecină, care însă, în loc să-i ureze bun venit, se lipi de perete. Viacik nici n-o observase. Zâmbea absent iar în faţa lui, în văzduh, aidoma unui stol de păsări pluteau opt casete foto.